

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

KLASA: 041-01/24-01/11
URBROJ: 613-08-25-11
Koprivnica, 18. veljače 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Ministarstvo
regionalnoga razvoja i
fondova Europske unije
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje plana	7
	Financijski izvještaji	9
	Projekti financirani u 2023.	16
	Javna nabava	18
III.	REVIZIJA ZA 2023.	20
	Ciljevi i područja revizije	20
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	20
	Metode i postupci revizije	21
	Nalaz za 2023.	22

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva utvrđen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20, 21/23 i 57/24).

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: uspostavu i upravljanje cjelovitim sustavom za strateško planiranje i upravljanje razvojem; koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune i provedbe nacionalne razvojne strategije; planiranje i provođenje regionalne razvojne politike i uspostave cjelovitog sustava planiranja, programiranja, upravljanja i financiranja regionalnoga razvoja; koordinaciju, programiranje i strateško praćenje provedbe Kohezijske politike i programa financiranih iz fondova Europske unije (dalje u tekstu: EU) u Republici Hrvatskoj; izrađuje prijedlog broja i opsega (operativnih) programa financiranih iz EU fondova za pojedino financijsko razdoblje, izrađuje Sporazum o partnerstvu između Republike Hrvatske i EU-a, koordinira, priprema i izrađuje (operativne) programe financirane iz EU-a, priprema prijedloge akata kojima se utvrđuje institucionalni okvir za korištenje EU fondova, koordinira izradu akata strateškog planiranja koje proizlazi iz Sporazuma o partnerstvu te ispunjavanje uvjeta koji omogućuju provedbu EU fondova; obavlja poslove koji se odnose na koordinaciju sudionika i aktivnosti vezanih za planiranje, programiranje, provedbu, praćenje provedbe i vrednovanje godišnjih i višegodišnjih regionalnih razvojnih programa i projekata koji su namijenjeni razvoju županija i širih regija, poticanje razvoja područja koja zaostaju za nacionalnim razvojnim prosjekom i područja s razvojnim posebnostima, poticanje razvoja prekogranične, međuregionalne i transnacionalne suradnje, kao i na pripremu prioriteta i višegodišnjih i godišnjih strateških i operativnih dokumenata za korištenje sredstava EU fondova i ostalih međunarodnih izvora financiranja namijenjenih regionalnom razvoju; predlaganje izmjena sustava upravljanja regionalnim razvojem; predlaganje i koordinaciju provedbe državnih poticajnih mjera i regionalnih razvojnih programa i projekata te praćenje njihove provedbe i vrednovanje njihovih učinaka; koordinaciju i vođenje svih međuresornih radnih skupina vezano za regionalni razvoj; koordinaciju svih poslova vezanih za usklađivanje s EU-om na području regionalne politike i upravljanja strukturnim instrumentima; obavlja poslove nacionalnog, upravljačkog i kontrolnog tijela za programe europske teritorijalne suradnje za financijsko razdoblje 2014. – 2020., obavlja poslove upravljanja i provedbe Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, sufinanciranih sredstvima strukturnih instrumenata EU-a, uključujući: uspostavu i unaprjeđenje rada sustava, financijsko upravljanje i kontrolu, praćenje, izvještavanje i vrednovanje, pripremu i provedbu projekata, koordinaciju s međunarodnim financijskim institucijama u pitanjima vezanim za aktivnosti predmetnih programa, zatvaranje programa; prema smjernicama nositelja izvora financiranja priprema i izrađuje smjernice koje se odnose na natječajne procedure i sustav provedbe projekata iz programa koje provodi; provodi postupke nabave vezano za prijave projekata za dodjelu sredstava iz pojedinih programa sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske te utvrđenim smjernicama i metodologijama; priprema i provodi natječaje, postupke ocjenjivanja i odabira projekata kojima će se dodijeliti financijska sredstva te priprema i zaključuje ugovore i odgovorno je za ugovornu administraciju; obavlja plaćanje prema utvrđenim kriterijima i sklopljenim ugovorima te prati tijekove financijskih sredstava; prati, kontrolira i vrednuje provedbu projekata te o tome priprema izvješća; uspostavlja informatički sustav praćenja provedbe projekata unutar pojedinih programa; organizira i provodi izobrazbu vezano za svoj djelokrug; informira potencijalne korisnike te organizira i provodi informativno-obrazovne aktivnosti o mogućnostima i rezultatima korištenja EU fondova; promovira programe Europske teritorijalne suradnje kojima upravlja te savjetuje korisnike projekata u procesima vezanim za provedbu pojedinačnih ugovora.

Nadalje, Ministarstvo koordinira i prati provedbu nacionalne razvojne strategije, savjetuje tijela državne uprave o pripremi i vrednovanju akata strateškog planiranja i mjerama za provedbu razvojnih prioriteta Republike Hrvatske te je odgovorno za usklađenost nacionalnih akata strateškog planiranja s planskim dokumentima EU-a. Osim toga, surađuje i koordinira potrebne aktivnosti s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: JLP(R)S) te s ostalim sudionicima i nositeljima u pripremi, organizaciji i provedbi razvojnih programa i projekata. Također, sudjeluje u radu institucija EU-a i surađuje s drugim međunarodnim institucijama sukladno propisanoj nadležnosti i djelokrugu.

Ministarstvo obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Vrijednosno značajniji izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su opći prihodi i primici državnog proračuna, EU fondovi i ostali programi EU-a.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (Narodne novine 97/20 i 9/22) uređeno je unutarnje ustrojstvo, nazivi i djelokrug upravnih organizacija i unutarnjih ustrojstvenih jedinica, način upravljanja, okvirni broj državnih službenika i namještenika te druga pitanja od osobitog značaja za rad Ministarstva. Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojeno je deset ustrojstvenih jedinica: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava za financije i informacijsko-telekomunikacijske sustave, Uprava za strateško planiranje i koordinaciju fondova EU-a, Uprava za provedbu operativnih programa i financijskih instrumenata, Uprava za regionalni razvoj, Uprava za europsku teritorijalnu suradnju, Uprava za otoke, Uprava za potpomognuta područja te Samostalna služba za unutarnju reviziju. U okviru ustrojstvenih jedinica ustrojeni su sektori, službe, odjeli i pododsjeci. Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije donesen je u listopadu 2020., a zadnje izmjene navedenog Pravilnika donesene su u siječnju 2024.

Navedenom Uredbom predviđeno je 627 zaposlenika za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva. Početkom 2023. Ministarstvo je imalo 488 zaposlenika, a koncem 2023. imalo je 500 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Ministarstva od 23. srpnja 2020. do 11. siječnja 2023. bila je ministrica Nataša Tramišak, mag. iur., a od 17. siječnja 2023. zakonski predstavnik Ministarstva je ministar Šime Erlić, univ. spec. oec.

U okviru razdjela 061 Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, utvrđene su tri proračunske glave: 06105 Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, 06110 Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara te 06125 Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije. Predmet revizije je proračunska glava 06105 Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) te Pravilnika o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (Narodne novine 78/20).

Prema odredbama članaka 5. i 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha sustava unutarnjih kontrola je poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva, kao što su obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima, zaštita sredstava od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem, zaštita od drugih oblika nepravilnosti, jačanje odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. S obzirom na to da je u siječnju 2023. u Ministarstvu došlo do promjene čelnika, sastavljene su Izjava o fiskalnoj odgovornosti za razdoblje od 1. siječnja do 11. siječnja 2023. (Obrazac 1.a) te Izjava o fiskalnoj odgovornosti za razdoblje od 11. siječnja do 31. prosinca 2023. (Obrazac 1.b). Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za razdoblje od 11. siječnja do 31. prosinca 2023. (Obrazac 1.b) iz ožujka 2024., u sustavu unutarnjih kontrola Ministarstva utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. Utvrđene slabosti i nepravilnosti iskazane su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u okviru područja planiranja proračuna odnosno financijskog plana. Utvrđeno je da rashodi i izdaci koji se financiraju iz EU sredstava nisu planirani realno, odnosno odstupanje između plana i izvršenja je veće od 5,0 %. U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani datum otklanjanja i odgovorne osobe za provedbu utvrđenih aktivnosti.

Unutarnju reviziju Ministarstva provodi Samostalna služba za unutarnju reviziju, ustrojena na temelju Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva kao neovisna ustrojstvena jedinica izravno odgovorna ministru. U prosincu 2020. donesen je Strateški plan unutarnje revizije za razdoblje 2021. – 2023., kojim su utvrđeni ciljevi, prioriteti te aktivnosti Samostalne službe za unutarnju reviziju za navedeno razdoblje. Na temelju navedenog Strateškog plana, u prosincu 2022., sastavljen je Godišnji plan unutarnje revizije za 2023., kojim su određeni ciljevi, aktivnosti vezane za njihovo ostvarenje te opseg, metodologija i resursi potrebni za obavljanje svake pojedinačne revizije. Godišnjim planom za 2023. planirano je provesti ukupno pet novih revizija te jednu reviziju praćenja provedbe preporuka. Unutarnja revizija je u 2023. obavila sve planirane revizije te jednu dodatnu reviziju po nalogu čelnika, o čemu su sastavljena pojedinačna izvješća.

Odnose se na reviziju procesa provedbe Programa podrške regionalnom razvoju, procesa sufinanciranja provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini, procesa postupanja po prigovorima u postupcima odabira operacija, procesa sufinanciranja usluge isporuke vode otočnom stanovništvu, procesa vrednovanja projektnih prijedloga, procesa provedbe jednostavne nabave te na reviziju praćenja provedbe preporuka danih u reviziji obavljenoj u 2022. (revizija procesa provedbe Programa za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina). Izvješće o radu Samostalne službe za unutarnju reviziju za 2023. sastavljeno je i dostavljeno ministru u prosincu 2023.

U veljači 2024. sastavljeno je Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2023. Izraženo je zadovoljavajuće mišljenje uz stanovite nedostatke koji će se otkloniti provođenjem preporuka iskazanih obavljenim revizijama u 2023. Samostalna služba redovito prati provedbu danih preporuka. Sve preporuke iz 2023. i prethodnih godina za koje je prema planu djelovanja istekao rok provedbe su provedene.

U listopadu 2017. donesena je Strategija upravljanja rizicima, temeljni dokument kojim su uređeni okvir i standardi upravljanja rizicima u Ministarstvu kako bi se u potpunosti realizirali ciljevi utvrđeni u strateškim dokumentima. Navedenom Strategijom su, između ostalog, utvrđeni temeljni stavovi i pristup upravljanja rizicima, ciljevi i načela upravljanja rizicima, zadaće i odgovornosti sudionika u procesu upravljanja rizicima, kategorizacija rizika, faze u ciklusu upravljanja rizicima (utvrđivanje rizika, procjena rizika, postupanje po rizicima, praćenje i izvještavanje o rizicima), obveza ustrojavanja registra rizika te ključni pokazatelji funkcionalnosti procesa upravljanja rizicima.

Na temelju navedene Strategije, ustrojen je Registar rizika koji sadrži utvrđene strateške i operativne rizike, njihov opis, razinu ukupne izloženosti riziku, područje utjecaja rizika uz procjenu financijskog učinka, mjere za postupanje po riziku, odgovorne osobe za provedbu mjera te rok provedbe mjera. Ažurira se najmanje jedanput godišnje na temelju podataka koji se prikupljaju u postupku praćenja i izvještavanja o rizicima. U svrhu jednoobraznog postupanja u postupku upravljanja rizicima na svim razinama upravljanja, u travnju 2018. donesena je Uputa o načinu uspostave sustava upravljanja rizicima u Ministarstvu.

Odredbama članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Ministarstvo je donijelo više uputa, procedura, odluka te drugih pisanih pravila koja se odnose na razna područja poslovanja Ministarstva. Donesena je Uputa o načinu kolanja, rokovima obrade, sadržaju i kontroli knjigovodstvene dokumentacije koja obuhvaća, između ostalog, proceduru stvaranja ugovornih obveza, zaprimanja računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja, proceduru blagajničkog poslovanja te izdavanja i obračunavanja putnih naloga. Nadalje, donesen je Pravilnik o službenim putovanjima, Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, Pravilnik o načinu i uvjetima korištenja sredstava reprezentacije, Odluka o prijenosu ovlasti i odgovornosti za upravljanje i kontrolu proračunskim sredstvima osiguranim u Financijskom planu Ministarstva za 2023., Odluka o ostvarivanju, korištenju i upravljanju vlastitim prihodima, Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, Radna uputa o postupanju kod provođenja godišnjeg popisa imovine i obveza te druge upute i interne procedure u vezi s poslovanjem Ministarstva.

Na mrežnim stranicama Ministarstva objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, provedbeni program, financijska izvješća i drugi dokumenti, u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22).

Također, u skladu s odredbom članka 13. navedenog Zakona, imenovana je službenica za informiranje i njezina zamjenica.

Ministarstvo je na mrežnim stranicama objavilo poveznicu na Etički kodeks državnih službenika (Narodne novine 40/11 i 13/12). Donesene su odluke o imenovanju povjerenika za etiku, povjerljive osobe i njezine zamjenice te službenice za zaštitu osobnih podataka.

Planiranje i izvršenje plana

Državnim proračunom za 2023., donesenim u studenome 2022., planirana su sredstva za Ministarstvo u iznosu od 475.546.008,00 eura. Nakon izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2023. donesenih u lipnju i listopadu 2023. te preraspodjele sredstava na temelju odobrenja ministra financija iz ožujka, travnja, rujna i prosinca 2023., financijski plan Ministarstva smanjen je za 93.483.681,00 euro ili 19,7 % te iznosi 382.062.327,00 eura.

Smanjenje financijskog plana najvećim se dijelom odnosi na smanjenje sredstava za provedbu kapitalnog projekta Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027. u iznosu od 51.734.869,00 eura ili 75,8 % početnog plana jer je, zbog dodatnog vremena potrebnog za konzultacije s Europskom komisijom, objava poziva za iskaz interesa za dodjelu sredstava naknadno planirana za konac 2023. Vrijednosno značajnije su smanjena i planirana sredstva za provođenje kapitalnog projekta Operativni program (dalje u tekstu: OP) Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 14.668.704,00 eura ili 6,6 % te kapitalnog projekta Europski gospodarski prostor (dalje u tekstu: EGP) – energija i klimatske promjene 2014. – 2021. u iznosu od 9.391.177,00 eura ili 59,4 % od početnog plana. Na navedena smanjenja utjecalo je, između ostalog, kašnjenje korisnika sredstava u provođenju projekata (isporuka robe/izvršenje radova).

Vrijednosno najznačajniji izvor financiranja planiranih rashoda su pomoći iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 247.540.112,00 eura. Drugi vrijednosno značajni planirani izvori financiranja su opći prihodi i primici državnog proračuna u iznosu od 104.573.884,00 eura te pomoći od Instrumenta EGP-a i ostali instrumenti u iznosu od 16.073.838,00 eura.

Rashodi su planirani za financiranje provedbe programa Regionalna konkurentnost i urbani razvoj u iznosu od 298.163.422,00 eura, Teritorijalna suradnja u iznosu od 26.294.621,00 euro, Strateško planiranje, provedba i podrška regionalnom razvoju u iznosu od 26.074.052,00 eura, Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima u iznosu od 22.733.815,00 eura te Održivi razvoj Jadranskih otoka u iznosu od 8.796.417,00 eura. U okviru navedenih programa planirano je provesti 22 tekuća i 14 kapitalnih projekata te 20 aktivnosti.

Vrijednosno značajniji rashodi planirani su za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 206.077.263,00 eura ili 53,9 %, kapitalnog projekta Sufinanciranje EU projekata u iznosu od 45.949.689,00 eura ili 12,0 %, kapitalnog projekta Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027. u iznosu od 16.530.000,00 eura ili 4,3 %, tekućeg projekta IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020. u iznosu od 15.132.129,00 eura ili 4,0 %, kapitalnog projekta Tehnička pomoć Programa Konkurentnost i kohezija i Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. u iznosu od 12.165.277,00 eura ili 3,2 % te kapitalnog projekta Razvoj potpomognutih područja u iznosu od 11.975.659,00 eura ili 3,1 % ukupno planiranih sredstava.

Prema podacima iz državne riznice, rashodi Ministarstva u 2023. izvršeni su u iznosu od 282.526.318,05 eura, što je 99.536.008,95 eura ili 26,1 % manje od plana. Vrijednosno najznačajniji rashodi izvršeni su za financiranje kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 135.293.012,40 eura. Drugi vrijednosno značajniji rashodi izvršeni su za financiranje kapitalnog projekta Sufinanciranje EU projekata u iznosu od 45.915.763,95 eura, tekućeg projekta IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020. u iznosu od 14.300.224,28 eura te kapitalnog projekta Razvoj potpomognutih područja u iznosu od 11.950.292,23 eura.

Vrijednosno značajnije odstupanje izvršenja u odnosu na plan odnosi se na izvršenje kapitalnih projekata u okviru programa Regionalna konkurentnost i urbani razvoj, i to projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., koji je izvršen 70.784.250,60 eura ili 34,3 % manje od plana te projekta Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027., koji je planiran u iznosu od 16.530.000,00 eura, a nije izvršen. Prema obrazloženju odgovorne osobe, projekt OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. izvršen je znatno manje od planiranog jer su nepredviđene okolnosti (negativne posljedice COVID-19 pandemije, poremećaji na tržištu cijena radova i materijala te negativne posljedice rata u Ukrajini) uzrokovale kod većine ugovorenih projekata kašnjenja u odnosu na planiranu dinamiku provedbe, došlo je do produljenja trajanja provedbe te je dio isplata koji je bio planiran za 2023. izvršen u 2024., dok dio planiranih sredstava nije iskorišten jer do konca 2023. nije potpisan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Nadalje, prema obrazloženju, projekt Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027. nije izvršen u prosincu 2023. kako je planirano, jer je zbog velikog interesa za navedeni projekt donesena odluka o povećanju alokacije te je plaćanje izvršeno u 2024.

U skladu s odredbom članka 38. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21) donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2024. i 2025. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2024. u iznosu od 393.782.003,00 eura te za 2025. u iznosu od 336.062.812,00 eura.

Na temelju odredaba Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22) te Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), Ministarstvo je, sa svrhom definiranja provedbe ciljeva javnih politika utvrđenih u Programu Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024. i hijerarhijski nadređenim aktima strateškog planiranja, izradilo Provedbeni program Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za razdoblje 2021. – 2024. (dalje u tekstu: Provedbeni program). Provedbeni program, između ostalog, sadrži viziju, misiju, djelokrug rada i organizacijsku strukturu Ministarstva, opis razvojnih izazova i potreba, utvrđene prioritete i mjere razrađene u svrhu provedbe povezanih, hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja.

Sastavni dio Provedbenog programa je prikaz svake od mjera koji uključuje: naziv, svrhu i cilj provedbe pojedine mjere, procjenu troška njezine provedbe, poveznicu s izvorima financiranja, oznaku mjere i njezinog doprinosa Preporukama Vijeća EU, Programu UN-a za održivi razvoj do 2030., zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji, nositelja provedbe te okvir za praćenje provedbe koji se sastoji od ključne točke ostvarenja za svaku mjeru, planiranih rokova postignuća ključne točke ostvarenja i rokova provedbe mjera te pokazatelja rezultata za svaku mjeru s definiranim početnim i ciljnim vrijednostima za svaku godinu provedbe. Prema Provedbenom programu, Ministarstvo u razdoblju od 2021. do 2024. svoje djelovanje planira usmjeriti na provedbu ukupno 29 mjera u okviru tri prioriteta: Ravnomjeran regionalni razvoj cijele Hrvatske, Ubrzana apsorpcija europskih fondova za razvoj Hrvatske i Jačanje kapaciteta za pripremu i provedbu javnih politika i projekata.

U skladu s odredbama članaka 8. i 12. Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 44/23), Ministarstvo je u veljači 2024. sastavilo Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2023. koje, između ostalog, sadrži opis napretka u provedbi svake pojedine mjere Provedbenog programa, podatke o ostvarenoj vrijednosti svakog pojedinog pokazatelja rezultata mjere Provedbenog programa, podatke o proračunskim sredstvima utrošenim za provedbu mjera te zaključak o provedbi Provedbenog programa tijekom 2023. Prema Godišnjem izvješću o provedbi Provedbenog programa za 2023., mjere Provedbenog programa provode se u skladu s planiranim rokovima i napredak kod većine mjera odvija se u skladu s predviđenom dinamikom provedbe. Provedba je započela za svih 29 mjera utvrđenih Provedbenim programom. Tijekom 2023. provedene su četiri mjere, provedba 24 mjere je u tijeku, dok je kod jedne mjere (Poticanje ulaganja na potpomognutim područjima) utvrđeno kašnjenje u provedbi. Većina ciljnih vrijednosti odabranih pokazatelja rezultata je ostvarena (60,0 %) te je većina ključnih točaka ostvarenja postignuta u skladu s utvrđenim rokovima (67,0 %).

Na temelju odredaba članka 24. Uredbe o općim pravilima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (Narodne novine 70/19) te u skladu s Uputom o izradi godišnjeg plana rada, koju je donijelo Ministarstvo pravosuđa i uprave u prosincu 2020., Ministarstvo je izradilo Godišnji plan rada za 2023. Godišnji plan rada je plansko-upravljački provedbeni akt koji sadrži aktivnosti koje se planiraju ostvariti u Ministarstvu u tekućoj godini u svrhu realizacije mjera sadržanih u Provedbenom programu Ministarstva te su utvrđeni rokovi i nadležne ustrojstvene jedinice za provedbu aktivnosti. Prema Godišnjem planu rada, Ministarstvo je u 2023. planiralo provesti 159 aktivnosti.

Prema podacima iz Izvješća o izvršenju godišnjeg plana rada Ministarstva za 2023., koje je Ministarstvo donijelo u ožujku 2024., većina planiranih aktivnosti provedena je do konca 2023.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2023. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji predani su Ministarstvu financija u elektroničkom obliku putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika (aplikacija RKPFI) u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 282.488.780,56 eura, što je 72.728.982,56 eura ili 34,7 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	133.279.580,43	174.833.799,96	131,2
2.	Prihodi od imovine	355,09	0,00	-
3.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	5.606,09	2.964,80	52,9
4.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	76.474.256,39	107.652.015,80	140,8
	Ukupni prihodi	209.759.798,00	282.488.780,56	134,7

Vrijednosno najznačajniji prihodi u iznosu od 174.833.799,96 eura ostvareni su od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna te čine 61,9 % ukupnih prihoda. U cijelosti se odnose na pomoći od institucija i tijela EU, od čega se na kapitalne pomoći odnosi 91.145.871,70 eura, a na tekuće pomoći 83.687.928,26 eura.

U odnosu na prethodnu godinu, ostvareni su više za 41.554.219,53 eura ili 31,2 %, pri čemu su tekuće pomoći ostvarene više za 29.806.220,51 euro ili 55,3 %, a kapitalne pomoći više za 11.747.999,02 eura ili 14,8 %. Do povećanja je najvećim dijelom došlo zbog pojačanih aktivnosti radi okončanja projekata vezanih za programsko razdoblje 2014. – 2020. za koje je sredstva bilo moguće koristiti do konca 2023.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 135.293.012,40 eura ostvareni su za financiranje kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., od čega iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 127.133.617,07 eura te iz Kohezijskog fonda u iznosu od 8.159.395,33 eura. Drugi značajniji prihodi od pomoći od institucija i tijela EU ostvareni su za financiranje tekućeg projekta IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020. u iznosu od 14.266.920,07 eura i kapitalnog projekta Tehnička pomoć Programa Konkurentnost i kohezija i Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. u iznosu od 8.621.382,91 euro (za oba projekta iz Europskog fonda za regionalni razvoj) te za financiranje aktivnosti Financijski mehanizam EGP 2014. – 2021. u iznosu od 7.791.020,78 eura (iz Instrumenata EGP-a).

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni u iznosu od 107.652.015,80 eura odnose se na prihode iz državnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 107.539.280,83 eura i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 112.734,97 eura. U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni za 31.177.759,41 euro ili 40,8 %, zbog povećanja prihoda za financiranje rashoda poslovanja. Najvećim dijelom ostvareni su za financiranje kapitalnih projekata Sufinanciranje EU projekata u iznosu od 45.915.763,95 eura, Razvoj potpomognutih područja u iznosu od 11.950.292,23 eura i Program za Slavoniju, Baranju i Srijem u iznosu od 10.661.072,69 eura te za financiranje aktivnosti Administracija i upravljanje u iznosu od 6.132.570,09 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 285.495.308,95 eura, što je 76.041.483,73 eura ili 36,3 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
1	2	3	4	
1.	Rashodi za zaposlene	12.288.979,77	14.169.393,03	115,3
2.	Materijalni rashodi	7.239.220,04	6.118.825,23	84,5
3.	Financijski rashodi	160.142,14	1.752,06	1,1
4.	Subvencije	18.631.450,29	49.787.318,04	267,2
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	152.504.702,10	185.918.511,61	121,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.438.151,70	1.848.417,96	75,8
7.	Ostali rashodi	16.025.057,00	27.463.806,91	171,4
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	166.122,18	187.284,11	112,7
Ukupni rashodi		209.453.825,22	285.495.308,95	136,3
Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)		209.759.798,00	282.488.780,56	134,7
Višak prihoda		305.972,78	0,00	-
Manjak prihoda		0,00	3.006.528,39	-

Vrijednosno najznačajniji rashodi su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 185.918.511,61 euro, koji čine 65,1 % ukupnih rashoda. Značajniji su rashodi za subvencije u iznosu od 49.787.318,04 eura, koji čine 17,4 % ukupnih rashoda. Preostali rashodi iznose 49.789.479,30 eura i čine 17,5 % ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 14.169.393,03 eura odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 11.871.525,30 eura, doprinose na plaću u iznosu od 1.875.061,59 eura i ostale rashode za zaposlene (regres za godišnji odmor, otpremnine, božićnica, darovi za djecu, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj) u iznosu od 422.806,14 eura.

U odnosu na 2022., rashodi za zaposlene veći su za 1.880.413,26 eura ili 15,3 %, najvećim dijelom zbog povećanja osnovice za obračun plaća državnih službenika.

Materijalni rashodi u iznosu od 6.118.825,23 eura odnose se na rashode za usluge u iznosu od 4.385.124,21 euro, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 988.707,29 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 433.148,33 eura, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 13.259,56 eura te druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 298.585,84 eura. U odnosu na prethodnu godinu, materijalni rashodi su manje ostvareni za 1.120.394,81 euro ili 15,5 %. Na smanjenje materijalnih rashoda najviše je utjecalo smanjenje rashoda za usluge (prvenstveno intelektualnih usluga i usluga promidžbe i informiranja) koji su manje ostvareni za 1.409.269,64 eura ili 49,3 %.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za zakupnine i najamnine u iznosu od 1.837.228,33 eura te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.028.691,40 eura.

Rashodi za zakupnine i najamnine odnose se na zakupnine za građevinske objekte u iznosu od 1.208.686,21 euro, najam opreme u iznosu od 155.159,46 eura, prijevoznih sredstava u iznosu od 118.923,96 eura te ostale zakupnine i najamnine (licence, najmovi hotelskih dvorana i drugo) u iznosu od 354.458,70 eura. Vrijednosno najznačajniji rashodi za zakup građevinskih objekata u iznosu od 1.203.381,80 eura odnose se na poslovni prostor u kojem je smješteno Ministarstvo (Miramarska 22, Zagreb) korisne površine 10 629,09 m² i 112 garažnih parkirnih mjesta. Ugovor o zakupu zaključen je 27. travnja 2022., za razdoblje od 5. svibnja 2022. do 31. prosinca 2024., u skladu s Odlukom Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (12. travnja 2022.), kojom je Ministarstvu dana suglasnost za zaključivanje ugovora o zakupu.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge odnose se na savjetodavne usluge u iznosu od 62.531,09 eura, usluge agencija i studentskog servisa u iznosu od 59.125,18 eura, rashode za naknade po ugovorima o djelu u iznosu od 16.449,85 eura i ostale intelektualne usluge u iznosu od 890.585,28 eura. Vrijednosno značajniji rashodi u okviru ostalih intelektualnih usluga odnose se na usluge u vezi s provedbom aktivnosti Provedba projekta jačanja strateškog planiranja na regionalnoj i lokalnoj razini u iznosu od 470.205,00 eura, kapitalnog projekta EGP – energija i klimatske promjene u iznosu od 211.804,38 eura i kapitalnog projekta Tehnička pomoć Programa Konkurentnost i kohezija i Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. u iznosu od 109.290,89 eura. Usluge se odnose na uslugu prijenosa znanja vezanih za nacionalne politike planiranja na razini regionalne i lokalne uprave (jačanje strateškog planiranja na regionalnoj i lokalnoj razini) koja, između ostalog, obuhvaća razmjenu znanja na organiziranim forumima s više sudionika, obučavanje stručnog osoblja za učinkovitu i pravodobnu provedbu nacionalne razvojne strategije, uslugu provedbe programa „Energija i klimatske promjene“ u okviru Financijskog mehanizma EGP-a, uslugu vrednovanja učinka određenih prioritetnih osi u okviru OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Vrijednosno značajniji rashodi za naknade troškova zaposlenima odnose se na službena putovanja u iznosu od 601.146,72 eura te naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 290.762,54 eura.

Rashodi za materijal i energiju se najvećim dijelom u iznosu od 358.248,54 eura odnose na rashode za energiju.

Rashodi za subvencije ostvareni u iznosu od 49.787.318,04 eura odnose se na subvencije trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava u iznosu od 48.311.041,78 eura, trgovačkim društvima i zadrugama izvan javnog sektora u iznosu od 1.104.835,94 eura te poljoprivrednicima i obrtnicima u iznosu od 371.440,32 eura. Financirani su sredstvima iz EU fondova (Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Instrument EGP-a) u ukupnom iznosu od 48.105.065,32 eura te iz općih prihoda i sredstava učešća za pomoći (iz državnog proračuna) u iznosu od 1.682.252,72 eura. U odnosu na 2022., rashodi za subvencije ostvareni su 31.155.867,75 eura ili 167,2 % više, najvećim dijelom zbog povećanja subvencija trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava koje su u odnosu na prethodnu godinu veće za 30.793.388,63 eura ili 175,8 %. Vrijednosno najznačajniji rashodi za subvencije u ukupnom iznosu od 46.688.747,09 eura ostvareni su za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 185.918.511,61 euro, što je 33.413.809,51 euro ili 21,9 % više u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za razvojne projekte JLP(R)S.

Vrijednosno značajniji u ukupnom iznosu od 131.247.159,84 eura ostvareni su za provedbu kapitalnih projekata OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 89.580.376,03 eura (najvećim dijelom za projekte iz potprograma Integrirana teritorijalna ulaganja i potprograma Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva), Sufinanciranje EU projekata u iznosu od 31.005.711,12 eura te Program za Slavoniju, Baranju i Srijem u iznosu od 10.661.072,69 eura. Rashodi za navedene kapitalne projekte financirani su iz EU fondova u ukupnom iznosu od 89.580.376,03 eura (Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 82.527.675,98 eura te Kohezijski fond u iznosu od 7.052.700,05 eura), općih prihoda i primitaka u iznosu od 41.615.937,70 eura i sredstava učešća za pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 50.846,11 eura.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni u iznosu od 1.848.417,96 eura, u cijelosti su ostvareni kroz aktivnost Vodoopskrba otoka, za isporuku pitke vode na otocima.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 27.463.806,91 euro, što je 11.438.749,91 euro ili 71,4 % više u odnosu na prethodnu godinu (najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 9.457.804,33 eura). Vrijednosno značajniji ostali rashodi u iznosu od 21.955.289,99 eura odnose se na kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 16.798.585,52 eura (u okviru provedbe kapitalnog projekta Sufinanciranje EU projekata) te kapitalne donacije iz EU sredstava u iznosu od 5.156.704,47 eura (dane u okviru tekućeg projekta IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020., najvećim dijelom za projekte iz područja promicanja korištenja obnovljivih izvora energije, kulturne i prirodne baštine te razvoja poslovnog okruženja i konkurentnosti).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni u 2023. u iznosu od 187.284,11 eura najvećim se dijelom odnose na rashode za nabavu računala i računalne opreme u iznosu od 144.712,07 eura.

Manjak prihoda za 2023. iskazan je u iznosu od 3.006.528,39 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 4.886.222,75 eura (višak prihoda iz 2022. u iznosu od 305.972,78 eura, preneseni višak prihoda iz prethodnih godina do 2022. u iznosu od 4.580.249,97 eura) te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.879.694,36 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 10.157.424,42 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	649.137,56	894.709,13	137,8
1.1.	Građevinski objekti	354.029,16	349.042,83	98,6
1.2.	Postrojenja i oprema	279.840,68	536.852,27	191,8
1.3.	Prijevozna sredstva	8.834,03	4.417,01	50,0
1.4.	Druga nefinancijska imovina	6.433,69	4.397,02	68,3
2.	Financijska imovina	9.740.306,95	9.262.715,29	95,1
2.1.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	3.549.359,46	1.702.851,39	48,0
2.2.	Potraživanja za dane zajmove	155.190,13	59.285,97	38,2
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.941.076,73	6.196.613,27	125,4
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.094.680,63	1.303.964,66	119,1
	Ukupno imovina	10.389.444,51	10.157.424,42	97,8
3.	Obveze	2.018.133,45	3.649.467,45	180,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	2.018.133,45	3.649.467,45	180,8
4.	Vlastiti izvori	8.371.311,06	6.507.956,97	77,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	10.389.444,51	10.157.424,42	97,8
	Izvanbilančni zapisi	148.684.801,54	126.596.912,65	85,1

Imovina iskazana koncem 2023. u iznosu od 10.157.424,42 eura odnosi se na financijsku imovinu u iznosu od 9.262.715,29 eura te nefinancijsku imovinu u iznosu od 894.709,13 eura.

U odnosu na početak godine, vrijednost nefinancijske imovine koncem 2023. veća je za 245.571,57 eura ili 37,8 %, najvećim dijelom zbog nabave računalne opreme koja je vrijednosno najznačajnija imovina u iznosu od 484.588,88 eura, u okviru postrojenja i opreme. Vrijednost nabavljene računalne opreme u 2023. iznosi 381.457,45 eura, od čega se 236.745,60 eura odnosi na računalnu opremu primljenu od drugog ministarstva na temelju zaključenog Sporazuma o prijenosu osnovnih sredstava bez naknade (lipanj 2023.).

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 349.042,83 eura odnosi se na jedan poslovni prostor u Splitu.

Financijska imovina koncem 2023. odnosi se na potraživanja u iznosu od 7.958.750,63 eura te kontinuirane rashode budućih razdoblja u iznosu od 1.303.964,66 eura.

Ukupna potraživanja (prije ispravka vrijednosti) koncem 2023. iznose 7.966.068,37 eura, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 6.203.931,01 euro, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 1.702.851,39 eura i potraživanja za dane zajmove u iznosu od 59.285,97 eura. Proveden je ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 7.317,74 eura te ukupna potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti koncem 2023. iznose 7.958.750,63 eura.

U okviru potraživanja za prihode poslovanja, vrijednosno značajnija su potraživanja za tekuće pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 3.664.758,88 eura te potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u nadležni proračun u iznosu od 2.523.843,89 eura (vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za dva projekta prekogranične suradnje u iznosu od 1.379.315,10 eura).

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo, najvećim dijelom u iznosu od 1.698.010,46 eura odnose se na potraživanja za predujmove dane korisnicima prethodnih godina (do okončanja ugovorenih projekata) iz sredstava Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini, koji je uspostavljen u cilju povećanja apsorpcije sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova koja su bila na raspolaganju Republici Hrvatskoj. Sredstva Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata (ostvarena od dijela poreza na dohodak u visini 1,5 % koji se raspoređivao do konca 2017. u skladu s odredbama članka 45. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01 – ispravak, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/08, 25/12, 147/14, 100/15 i 115/16), koji je bio na snazi do 1. siječnja 2018.), bila su usmjerena korisnicima (općine, gradovi i županije, odnosno pravne osobe u njihovu većinskom vlasništvu ili suvlasništvu i ustanovama čiji su osnivači) kojima su dodijeljena EU sredstva u okviru programskog razdoblja 2014. – 2020. i koji su imali zaključen ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, a isključivo radi osiguranja dijela sredstava koje je korisnik bio dužan osigurati iz vlastitih izvora (učešće korisnika) u provedbi projekata.

Vrijednosno najznačajniji kontinuirani rashodi budućih razdoblja u iznosu od 1.296.677,10 eura odnose se na obračunane plaće za prosinac 2023., isplaćene u siječnju 2024.

Ukupne obveze koncem 2023. iznose 3.649.467,45 eura i veće su za 1.631.334,00 eura ili 80,8 % od iskazanih obveza početkom godine. Značajnije su povećane ostale tekuće obveze u iznosu od 1.095.334,94 eura ili 144,5 %, obveze za subvencije u iznosu od 262.000,01 euro ili 277,7 % te obveze za zaposlene u iznosu od 198.817,93 eura ili 18,5 %. Prema obveznim analitičkim podacima iz Balance na dan 31. prosinca 2023., koncem 2023. nije bilo dospjelih obveza.

Obveze iskazane koncem 2023. u iznosu od 3.649.467,45 eura u cijelosti se odnose na obveze za rashode poslovanja. Vrijednosno značajnije odnose se na obveze za zaposlene u iznosu od 1.275.227,19 eura, obveze za subvencije u iznosu od 356.361,98 eura te ostale tekuće obveze u iznosu od 1.853.395,30 eura. Ostale tekuće obveze najvećim dijelom odnose se na obveze za tekuće i kapitalne pomoći subjektima unutar općeg proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 972.424,54 eura, obveze za povrat sredstava u državni proračun u iznosu od 328.545,57 eura (najvećim dijelom zbog raskida ugovora o sufinanciranju provedbe projekata u iznosu od 202.843,61 euro) i obveze za tekuće pomoći inozemnim vladama izvan EU-a u iznosu od 297.341,23 eura.

Vlastiti izvori su koncem 2023. iskazani u iznosu od 6.507.956,97 eura, što je 1.863.354,09 eura ili 22,3 % manje u odnosu na početak godine. Odnose se na obračunate prihode poslovanja u iznosu od 3.672.917,97 eura, višak prihoda u iznosu od 1.879.694,36 eura i vlastite izvore iz proračuna u iznosu od 955.344,64 eura.

Izvanbilančni zapisi su koncem 2023. iskazani u iznosu od 126.596.912,65 eura. U odnosu na početak godine izvanbilančni zapisi su manji za 22.087.888,89 eura ili 14,9 %. Odnose se na obveze za primljene instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice, bjanko zadužnice i bankarske garancije) u iznosu od 134.795.688,78 eura, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u kojima je Ministarstvo tuženik u iznosu od 1.066.100,00 eura te tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 478.404,92 eura, umanjene za ostale izvanbilančne zapise u iznosu od 9.743.281,05 eura zbog pogrešnog evidentiranja. U okviru ostalih izvanbilančnih zapisa pogrešno su evidentirane obavijesti o uplaćenim programskim sredstvima na račun državnog proračuna za projekte prekogranične suradnje u iznosu od 40.373.529,50 eura na način da su na aktivni evidentirane na potražnoj strani te na pasivi na dugovnoj strani, a trebale su biti evidentirane obratno. Također, na navedeni način evidentirane su i pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 348.850,39 eura. Zbog navedenog evidentiranja, ostali izvanbilančni zapisi u iznosu od 30.979.098,84 eura umanjeni su za 40.722.379,89 eura te na koncu 2023. iskazani u negativnom iznosu od 9.743.281,05 eura. Tijekom obavljanja revizije (prosinac 2024.) Ministarstvo je ispravilo pogrešno evidentiranje.

Projekti financirani u 2023.

Sredstva Ministarstva utrošena su u 2023. za provedbu programa Regionalna konkurentnost i urbani razvoj u iznosu od 208.362.516,29 eura, Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima u iznosu od 22.333.371,78 eura, Teritorijalna suradnja u iznosu od 21.827.243,97 eura, Strateško planiranje, provedba i podrška regionalnom razvoju u iznosu od 21.490.480,64 eura te Održivi razvoj Jadranskih otoka sredstva u iznosu od 8.512.705,37 eura.

Sredstva za provedbu navedenih programa utrošena su u okviru 36 tekućih i kapitalnih projekata te 20 aktivnosti. Revizijom su obuhvaćeni kapitalni projekti Sufinanciranje EU projekata te Program za Slavoniju, Baranju i Srijem, u okviru programa Regionalna konkurentnost i urbani razvoj te kapitalni projekt Razvoj potpomognutih područja, u okviru programa Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima. Kriterij za odabir projekata obuhvaćenih revizijom bila je financijska značajnost te prikupljene informacije o navedenim projektima.

– Sufinanciranje EU projekata

Kapitalni projekt Sufinanciranje EU projekata provodi se sa svrhom povećanja apsorpcije EU sredstava koja su na raspolaganju Republici Hrvatskoj te pridonošenja jačanju konkurentnosti regija i uravnoteženom regionalnom razvoju. Sredstva su bespovratna i namjenska, a usmjeravaju se EU projektima sufinanciranim sredstvima europskih strukturnih i investicijskih fondova za programsko razdoblje 2014. – 2020., sredstvima Švicarsko-hrvatskog programa suradnje te Financijskih mehanizama EGP-a i Kraljevine Norveške, čiji su nositelji JLP(R)S, odnosno pravne osobe u njihovom većinskom vlasništvu ili suvlasništvu i ustanove čiji su osnivači. Sredstva se dodjeljuju korisniku radi sufinanciranja dijela sredstava koje je korisnik na temelju ugovora o EU projektu dužan osigurati iz vlastitih izvora (učešće korisnika) u provedbi EU projekta.

Ministarstvo je u razdoblju od 2015. do 2023. objavilo sedam javnih poziva za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini na području Republike Hrvatske na temelju kojih je sufinancirana provedba ukupno 2 111 EU projekata u vrijednosti od 303.790.000,00 eura, za koje preuzete obveze iznose 52.800.000,00 eura.

Program sufinanciranja provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini donesen je u ožujku 2023. za dvogodišnje razdoblje (2023. i 2024.). Prema navedenom Programu, korisnici su JLP(R)S, pravne osobe u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu JLP(R)S te ustanove čiji su osnivači JLP(R)S, a koje imaju zaključen ugovor o EU projektu te zadovoljavaju uvjete utvrđene Programom. Sredstva navedenog Programa dodjeljuju se radi sufinanciranja prihvatljivih troškova koje je korisnik na temelju ugovora o EU projektu dužan osigurati iz vlastitih izvora uz poštivanje načela izbjegavanja dvostrukog financiranja. Visina sufinanciranja iznosi 50,0 % od vlastitog učešća u prihvatljivim troškovima, odnosno 80,0 % za Program integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima. Konačan udio sredstava Programa sufinanciranja učešća korisnika određuje se po završetku podnošenja zahtjeva na temelju ukupnog iznosa vlastitog učešća korisnika. Ministar ima pravo predloženi iznos proporcionalno smanjiti u skladu s raspoloživim sredstvima u proračunu za 2023. i projekciji za 2024. Maksimalni iznos zahtjeva iznosi 1.300.000,00 eura za EU projekte u okviru strukturnih i investicijskih fondova, ali ne više od 50,0 % vlastitog učešća, odnosno 80,0 % vlastitog učešća. Isti iznos je utvrđen i za ostale instrumente financiranja, ali ne više od 50,0 % vlastitog učešća.

Na temelju objavljenog Javnog poziva (23. ožujka 2023.) koji je bio otvoren od 24. ožujka do 30. travnja 2023., ukupni raspoloživi iznos sredstava za provedbu Programa bio je 50.000.000,00 eura. Zaprimljena su 323 zahtjeva koja su bila predmetom administrativne provjere, od čega su u 2023. zaključena 262 ugovora s JLP(R)S i trgovačkim društvima u javnom sektoru u vrijednosti od 40.098.720,85 eura. Rashodi za projekt Sufinanciranje EU projekata u 2023. izvršeni su u ukupnom iznosu od 45.915.763,95 eura te su u cijelosti financirani iz sredstava državnog proračuna.

– Program za Slavoniju, Baranju i Srijem

Kapitalni projekt Program za Slavoniju, Baranju i Srijem (dalje u tekstu: Program) provodio se na temelju donesenog Programa podrške gospodarskoj revitalizaciji Slavonije, Baranje i Srijema iz siječnja 2022. Cilj Programa je poticanje razvoja gospodarskih aktivnosti na području Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravске i Vukovarsko-srijemske županije kroz ulaganja u infrastrukturne projekte kao preduvjet za razvoj postojeće i nove poduzetničke infrastrukture te time postizanje održivog gospodarskog razvoja, povećanje atraktivnosti prostora, poboljšanje kvalitete života na tim prostorima i sprječavanje daljnjeg iseljavanja stanovništva.

Na temelju navedenog Programa osiguravaju se nacionalna sredstva putem kojih se potiče ulaganje u infrastrukturu na navedenim područjima, s naglaskom na segmente koji se ne mogu financirati u okviru postojećih financijskih instrumenata EU-a. Korisnici Programa su JLP(R)S, koje su nositelji prihvatljivih aktivnosti na projektu, a u širem smislu svi stanovnici lokalne zajednice na području Slavonije, Baranje i Srijema koji imaju korist od provedbenih aktivnosti Programa. Provedbeno razdoblje Programa je tri godine (2022. – 2024.), koje je Odlukom ministra (iz srpnja 2023.) produženo do konca 2025. Vrijednost financiranja Ministarstva po projektu iznosi najviše 7.000.000,00 kn (929.059,66 eura) s porezom na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), a najniža vrijednost iznosi 2.000.000,00 kn (265.445,62 eura) s PDV-om, pri čemu udio Ministarstva u financiranju pojedinog projekta iznosi najviše do 80,0 % ukupnih prihvatljivih troškova. Zbog velikog broja zahtjeva s područja pojedinih županija, Povjerenstvo za odabir projekata donijelo je zaključak (svibanj 2022.) kojim je najviši iznos financiranja sa 7.000.000,00 kn (929.059,66 eura) smanjen na 6.000.000,00 kn (796.336,85 eura), a za pojedine projekte (rekonstrukcija i modernizacija lokalnih nerazvrstanih cesta i poduzetničke zone) na 2.000.000,00 kn (265.445,62 eura), odnosno 3.500.000,00 kn (464.529,83 eura).

Na temelju objavljenog Javnog poziva (24. siječnja 2022.) koji je bio otvoren od 1. veljače do 30. rujna 2022. i donesenih odluka o odabiru projekata (svibanj i srpanj 2022.), s JLP(R)S zaključeno je 49 ugovora o financiranju projekata u vrijednosti od 22.164.709,01 euro, a na temelju Odluke o odabiru projekata (srpanj 2023.) zaključeno je 17 ugovora o financiranju projekata u vrijednosti od 4.202.000,00 eura. U 2023. je za provedbu navedenih projekata utrošeno 10.661.072,69 eura, a rashodi su u cijelosti financirani iz sredstava državnog proračuna.

– Razvoj potpomognutih područja

Projekt Razvoj potpomognutih područja provodio se tijekom dvije godine (2022. i 2023.), na temelju Programa održivog razvoja lokalne zajednice i Programa održivog razvoja lokalne zajednice Sisačko-moslavačke županije. Za 2023. navedeni Programi doneseni su u veljači 2023., na temelju kojih su sufinancirani projekti koji se odnose na izgradnju, obnovu, rekonstrukciju i sanaciju građevina društvene, javne, obrazovne, zdravstvene, gospodarske i komunalne infrastrukture koji doprinose podizanju kvalitete života lokalne zajednice na potpomognutim područjima. Korisnici sredstava su jedinice lokalne samouprave koje imaju status potpomognutih područja i jedinice područne (regionalne) samouprave za projekte koji se provode na potpomognutom području.

Na temelju objavljenog Javnog poziva za iskaz interesa iz veljače 2023., prema Programu održivog razvoja lokalne zajednice u 2023. ugovoreno je 270 projekata u iznosu od 9.458.000,00 eura, od čega su u 2023. za 253 projekta izvršeni rashodi u iznosu od 8.687.678,45 eura. Također, za 78 projekata ugovorenih u 2022. izvršeni su rashodi u 2023. u iznosu od 1.757.404,92 eura.

Na temelju objavljenog Javnog poziva za iskaz interesa (veljača 2023.), prema Programu održivog razvoja lokalne zajednice Sisačko-moslavačke županije u 2023. ugovoreno je 25 projekata u iznosu od 1.340.000,00 eura, od čega su u 2023. za 22 projekta izvršeni rashodi u iznosu od 1.167.810,91 euro. Također, za sedam projekata ugovorenih u 2022. izvršeni su rashodi u 2023. u iznosu od 337.397,95 eura.

Javna nabava

Ministarstvo je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) i drugih provedbenih propisa koji uređuju područje javne nabave.

Planom nabave za 2023., koji je Ministarstvo donijelo u siječnju 2023., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 3.296.635,84 eura, bez PDV-a. Tijekom 2023. doneseno je 16 izmjena i dopuna Plana nabave za 2023. Prema posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2023., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 4.501.532,18 eura, bez PDV-a, od čega se na vrijednost javne nabave odnosi 2.527.871,97 eura (od čega javnu nabavu u vrijednosti od 562.074,97 eura provodi Središnji državni ured za središnju javnu nabavu), a na jednostavnu nabavu 1.973.660,21 euro. U odnosu na početni Plan nabave za 2023., povećanje u iznosu od 1.204.896,34 eura ili 36,5 % najvećim se dijelom odnosi na povećanje procijenjene vrijednosti usluge zakupa oglasnog prostora za 777.100,00 eura te dopunu Plana nabave za 27 postupaka jednostavne nabave ukupne procijenjene vrijednosti od 372.500,00 eura.

Plan nabave i njegove izmjene i dopune te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Elektronički oglasnik) te na mrežnim stranicama Ministarstva.

Postupke javne nabave u Ministarstvu provodi Služba za pripremu i provedbu postupaka javne nabave.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2023., na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je jedanaest ugovora u vrijednosti od 498.689,55 eura bez PDV-a, od čega devet ugovora za pružanje usluga u iznosu od 411.089,55 eura i dva ugovora za isporuku roba u iznosu od 87.600,00 eura. Vrijednost jednostavne nabave iznosi 1.174.769,54 eura bez PDV-a, a odnosi se na nabavu usluga u iznosu od 649.019,65 eura (od čega se na nabavu provedenu u vezi s financiranjem iz EU fondova odnosi 461.486,70 eura) i robe u iznosu od 525.749,89 eura (od čega se na nabavu provedenu u vezi s financiranjem iz EU fondova odnosi 433.036,57 eura). Do odstupanja u vrijednosti zaključenih ugovora iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2023. u odnosu na Plan nabave najvećim je dijelom došlo zbog toga jer je Ministarstvo odustalo od jednog postupka javne nabave procijenjene vrijednosti od 950.000,00 eura, a za dva postupka javne nabave čija procijenjena vrijednost iznosi 552.000,00 eura, ugovori o nabavi su zaključeni u 2024.

Postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura te radova do 66.360,00 eura uređeni su Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave koji je donijela ministrica u prosincu 2022. Navedeni Pravilnik objavljen je na mrežnim stranicama Ministarstva. Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave određeno je da se postupci jednostavne nabave za predmete nabave procijenjene vrijednosti manje od 10.000,00 eura za nabavu robe, usluga te provedbe projektnih natječaja, odnosno manje od 20.000,00 eura za nabavu radova provode upućivanjem poziva na dostavu ponude jednom gospodarskom subjektu po vlastitom izboru, a nakon odabira izdaje se narudžbenica ili se zaključuje ugovor. Poziv na dostavu ponuda upućuje se putem elektroničke pošte, a može se i objaviti na mrežnim stranicama Ministarstva ili u Elektroničkom oglasniku. Postupci jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 10.000,00 eura, a manje od 26.540,00 eura za nabavu roba, usluga te provedbe projektnih natječaja, odnosno jednake ili veće od 20.000,00 eura, a manje od 66.360,00 eura za nabavu radova provode se upućivanjem poziva na dostavu ponuda na najmanje tri gospodarska subjekta, a može se i objaviti na mrežnim stranicama Ministarstva ili u Elektroničkom oglasniku. Kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Na temelju odluke o odabiru zaključuje se ugovor s izabranim ponuditeljem.

Revizijskim postupcima provjereno je pet postupaka javne nabave planiranih Planom nabave za 2023. za koje su zaključeni ugovori o nabavi i dodaci ugovorima u vrijednosti od 464.083,00 eura bez PDV-a (od čega je jedan ugovor u iznosu od 176.400,00 eura bez PDV-a zaključen u 2024.). Pregledani postupci javne nabave provedeni su prema odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također, revizijskim postupcima provjereno je deset postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori/izdane narudžbenice u iznosu od 161.059,80 eura bez PDV-a. Postupci jednostavne nabave provedeni su prema odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 26. rujna 2024. do 18. veljače 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti provedbu naloga iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave
2. Zakon o proračunu
3. Državni proračun Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu (Narodne novine 145/22, 63/23 i 129/23)
4. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu (Narodne novine 145/22, 63/23 i 129/23)
5. Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18)
6. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
7. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
8. Zakon o pravu na pristup informacijama
9. Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18)
10. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19, 98/19 i 141/22)

11. Zakon o javnoj nabavi
12. Etički kodeks državnih službenika
13. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
14. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
15. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
16. Pravilnik o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru
17. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
18. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave
19. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije
20. Uredba o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 3/20)
21. Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (Narodne novine 37/16)
22. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 56/22, 127/22, 58/23 i 128/23).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima i kapitalnim projektima Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga iz prošle revizije koja je obavljena za 2017.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

1.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige) i sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

– Evidentiranje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama za 2023. rashodi za pomoći subjektima unutar općeg proračuna temeljem prijenosa EU sredstava evidentirani su uz istovremeno evidentiranje obveza na računu ostalih tekućih obveza. Koncem 2023. navedene obveze iskazane su u financijskim izvještajima u iznosu od 972.424,54 eura.

Prema odredbama članka 41. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023. te koji se primjenjivao u knjigovodstvenim evidencijama do konca 2024., skupina računa obveze za rashode poslovanja sadrži obveze koje se u trenutku nastanka priznaju kao rashod na računima razreda rashoda poslovanja, a to su obveze za: zaposlene, materijalne rashode, financijske rashode, subvencije, naknade građanima i kućanstvima, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći te ostale tekuće obveze. Prema navedenim odredbama, proizlazi da za rashode za pomoći dane unutar općeg proračuna nisu otvoreni računi obveza jer se radi o prijenosima sredstava koji se evidentiraju prema novčanom načelu, u trenutku plaćanja. Međutim, ukoliko obveznik proračunskog računovodstva iz određenih razloga evidentira ostale nespomenute obveze uz zaduženje rashoda za pomoći dane unutar općeg proračuna, mora voditi računa da su i rashod i obveza evidentirani u istom izvještajnom razdoblju u kojem je provedeno plaćanje.

Zbog navedenog načina evidentiranja rashoda za pomoći subjektima unutar općeg proračuna temeljem prijenosa EU sredstava, u poslovnim knjigama su evidentirani te u financijskim izvještajima za 2023. više iskazani rashodi i obveze za 972.424,54 eura.

Prema odredbi članka 46., stavka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23 i 154/24), koji je stupio na snagu 30. prosinca 2023., a u knjigovodstvenim evidencijama se primjenjuje od 1. siječnja 2025., obveze za pomoći unutar općeg proračuna priznaju se u trenutku nastanka kao obveze i kao obračunati rashodi na računima podskupine 93 Obračunati rashodi poslovanja. Prema odredbama članka 110., stavka 3. navedenog Pravilnika, rashodi za pomoći dane unutar općeg proračuna priznaju se u rashode u trenutku plaćanja, odnosno doznake pomoći subjektima unutar općeg proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje rashoda i obveza za pomoći subjektima unutar općeg proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama Ministarstva za 2023., obveze za povrat sredstava u državni proračun i potraživanja od korisnika sredstava za provedbu projekata po zaključenim ugovorima iz prethodnih godina nisu evidentirani na računima propisanim Računskim planom. Obveze za povrat sredstava u državni proračun u iznosu od 328.545,57 eura evidentirane su na računu 23956 Obveze proračuna za naplaćene prihode proračunskog korisnika uz istovremeno evidentiranje na računu 16721 Potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u nadležni proračun. Navedene obveze trebalo je evidentirati na računu 23958 Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun uz istovremeno evidentiranje u okviru podskupine 129 Ostala potraživanja.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023. te koji se primjenjivao u knjigovodstvenim evidencijama do konca 2024., proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika i obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Odredbama članaka 3. i 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je stupio na snagu 30. prosinca 2023., a u knjigovodstvenim evidencijama se primjenjuje od 1. siječnja 2025., određena su opća načela proračunskog računovodstva i sadržaj Računskog plana.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima potraživanja od korisnika sredstava za provedbu projekata i obveze za povrat sredstava u državni proračun na propisanim računima Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Ministarstvo je od Ministarstva pravosuđa i uprave na temelju Sporazuma o prijenosu osnovnih sredstava bez naknade (lipanj 2023.) primilo računalnu opremu (195 prijenosnih računala s prihvatnim stanicama) knjigovodstvene vrijednosti od 236.745,60 eura. Za vrijednost dobivene imovine u glavnoj knjizi evidentirano je povećanje vrijednosti nefinancijske imovine i vrijednost vlastitih izvora, dok promjene u obujmu imovine nisu evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u Izvještaju o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza.

Prema odredbama članka 55., stavka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023. te koji se primjenjivao u knjigovodstvenim evidencijama do konca 2024., međusobni prijenosi kratkotrajne i dugotrajne nefinancijske imovine proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika (subjekata unutar općeg proračuna) evidentiraju se preko promjena u obujmu imovine.

Prema odredbama članka 118. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi od 30. prosinca 2023. te koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje od 1. siječnja 2025., međusobni prijenosi dugotrajne nefinancijske imovine između proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika (subjekata unutar općeg proračuna) evidentiraju se preko promjena u obujmu imovine.

Državni ured za reviziju nalaže međusobni prijenos dugotrajne nefinancijske imovine koja ima sadašnju vrijednost, između subjekata unutar općeg proračuna, u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati preko promjena u obujmu imovine, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Izvanbilančni zapisi su koncem 2023. evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 126.596.912,65 eura, a odnose se na primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 134.795.688,78 eura, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u kojima je Ministarstvo tuženik u iznosu od 1.066.100,00 eura, tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 478.404,92 eura te ostale izvanbilančne zapise u negativnom iznosu od 9.743.281,05 eura.

Prema analitičkoj evidenciji sudskih sporova u tijeku, stanje potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku koncem 2023. iznosi 7.465.711,80 eura. U glavnoj knjizi koncem 2023. evidentirana je i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 1.066.100,00 eura (samo iznos procijenjenog financijskog učinka koji može proisteći iz sudskih sporova kao obveza u 2024.), što je 6.399.611,80 eura manje od iznosa evidentiranog u analitičkoj evidenciji sudskih sporova u tijeku.

Prema odredbi članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023. te koji se primjenjivao u knjigovodstvenim evidencijama do konca 2024., izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Prema odredbama članka 109. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi od 30. prosinca 2023. te koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje od 1. siječnja 2025., na računima skupine 99 evidentiraju se izvanbilančni zapisi odnosno stavke koje nisu uključene u bilančne kategorije, a odnose se na: tuđu imovinu dobivenu na korištenje, potencijalne obveze po danim jamstvima, dana kreditna pisma, instrumente osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku, preuzete obveze po ugovorima, obveze po osnovi kapitala na poziv, potraživanja po ugovorima o dodijeljenim bespovratnim sredstvima i ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Financijski izvještaji

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji za 2023., međutim Bilješke uz Bilancu nisu potpune jer ne sadrže popis primljenih instrumenata osiguranja plaćanja i popis sudskih sporova u tijeku. Ministarstvo vodi pomoćnu analitičku evidenciju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku koje su koncem 2023. evidentirane u iznosu od 7.465.711,80 eura i analitičku evidenciju primljenih instrumenata osiguranja plaćanja koji su evidentirani i u glavnoj knjizi u okviru izvanbilančnih zapisa koncem 2023. u iznosu od 134.795.688,78 eura.

Odredbama članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisano je da obvezne Bilješke uz Bilancu jesu i popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično) te popis sudskih sporova u tijeku koji obvezno sadrži sažeti opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može proisteći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Bilancu iskazati podatke o potencijalnim obvezama po osnovi sudskih sporova u tijeku te navesti popis ugovornih odnosa koji uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati obveza ili imovina, u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

U poslovnim knjigama su evidentirana i u financijskim izvještajima za 2023. iskazana potraživanja (prije obračuna ispravka vrijednosti) u iznosu od 7.966.068,37 eura. Prema podacima iz Bilance, koncem 2023. dospjela su potraživanja u iznosu od 6.206.871,97 eura. U dospjelim potraživanjima iskazana su i potraživanja za prihode iz proračuna za sredstva Ministarstva uplaćena u nadležni proračun u iznosu od 2.195.443,00 eura. Ministarstvo financija je u siječnju 2024. objavilo Okružnicu o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. i drugim aktualnostima, kojom je, između ostalog, određeno da su potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena na jedinstveni račun nadležnog proračuna koja se evidentiraju na računu 16721 Potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u nadležni proračun, nedospjela potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena na jedinstveni račun nadležnog proračuna iskazati kao nedospjela, u skladu s Okružnicom o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. i drugim aktualnostima.

- 1.2. Ministarstvo u Očitovanju navodi da od 1. siječnja 2025. u potpunosti postupi prema danom nalogu te u 2025. evidentira rashode za pomoći dane unutar općeg proračuna priznavši ih u trenutku plaćanja, odnosno doznake pomoći subjektima unutar općeg proračuna, u skladu s člankom 110., stavkom 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se primjenjuje od 1. siječnja 2025.

Nadalje, navodi da od 1. siječnja 2025. u potpunosti postupa prema danom nalogu i u poslovnim knjigama potraživanja od korisnika sredstava za provedbu projekata evidentira u okviru podskupine 129 Ostala potraživanja i obveze za povrat sredstava u državni proračun evidentira na računu 27611 Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun.

U vezi s nalogom da se međusobni prijenosi dugotrajne nefinancijske imovine koja ima sadašnju vrijednost, između subjekata unutar općeg proračuna, u poslovnim knjigama evidentiraju i u financijskim izvještajima iskazuju preko promjena u obujmu imovine, Ministarstvo u Očitovanju navodi da tijekom 2024. nije primilo nefinancijsku imovinu od subjekata unutar općeg proračuna, a da će tijekom 2025., ukoliko je dobije, u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati preko promjene u obujmu imovine, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Vezano za potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku, Ministarstvo navodi da je tijekom 2024. postupilo prema danom nalogu te je na računima skupine 99 u okviru izvanbilančne evidencije evidentiralo potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 7.817.693,88 eura u skladu s dokumentom dobivenim od pravne službe Ministarstva.

Također, navodi da je postupilo po nalogu te je u Bilješkama uz Bilancu za 2024. (dostavljene uz Očitovanje) iskazalo podatke o potencijalnim obvezama po sudskim sporovima u tijeku te popis ugovornih odnosa koji uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati imovina (popis instrumenata osiguranja plaćanja).

U vezi s nalogom da se potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena na jedinstveni račun nadležnog proračuna iskazuju kao nedospjela, Ministarstvo u Očitovanju navodi da je postupilo po nalogu te je u Bilanci za 2024. (dostavljena uz Očitovanje) potraživanja za sredstva uplaćena na jedinstveni račun nadležnog proračuna, koja se evidentiraju na računu 167 Potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u nadležni proračun, iskazalo kao nedospjela potraživanja.